

Anglija samo posreduje glede Španije

Angleška mednarodna politična akcija se vrši sedaj v treh smereh. Vse te akcije imajo namen pomirjenja, ki naj se doseže s posredovanjem in raznimi zavlačevalnimi manevri.

Sedaj je najbolj aktualno vprašanje srednje Evrope, to je, problem krkonoskih Nemcev na Čehoslovaškem. To vprašanje je spravila čehoslovaška odločnost, da brani neokrnjenost svoje zemlje, na legitimno pot. Za Nemce tudi v tem primeru ni bilo drugačnega izhoda, ker je republika v primeru zaostritve problema lahko računala s pomočjo svojih zaveznic. Celo Poljska je povedala med drugim tudi v Berlinu, da bi v primeru izbruha vojne ne mogla ostati nevtralna, ampak bi morala podpreti čehoslovaško republiko. V enakem zmislu so podale izjave Anglija, Francija in končno celo Zedinjene države (tajnik Cordella Hull). V mednarodni politiki torej opravičeno pričakujejo, da se nahaja spor krkonoskih Nemcev s čehoslovaško republiko pred mirno rešitvijo.

Druga posredovalna akcija Anglije se tiče vojne v Španiji. Odbor za nevmešavanje se je zopet zedinil glede umika prostovoljcev iz Španije. S tem načrtom se strinjajo Anglija, Francija, Italija in Nemčija. Rusija je prvotno nasprotovala takemu posredovanju,

pozneje se mu je pa tudi priključila. Čim bi se umaknili prostovoljci iz obeh taborov, bi se pričela posebna akcija za premirje med obema taboroma. Tej akciji za premirje se pa še odločno upira Franco, ki je gotov zmage, dočim menijo v Angliji, da Francov položaj ni ugoden in bo še neugodnejši po umaknitvi prostovoljcev. Šele po uspehu te intervencije bi se mogla pričeti pogajanja med Anglijo in Nemčijo. Za republikansko Španijo je važno do tedaj vprašanje, kako bo mogla ustaviti prodiranje upornikov, za Nemčijo pa je važno vprašanje dodelitve kolonij, ki je odvisno predvsem od volje Anglije.

Nadaljnji angleški problemi so vprašanje Sredozemskega morja in Daljnji vzhod. Anglija meni reševati te probleme v pomirjevalnem duhu, ker uspešno ne more gasiti z vojsko ali s posredovanjem, če povsod gori. Razumljivo je da je politika Anglije v tem

Presenetljive vesti iz Francove Španije

Po vestih iz Gibraltara je v Francovi vojski v Andaluziji nastala vojaška revolta pod vodstvom generala Queipo de Llano. Istotako so odkrili v južni Španiji okoli Seville zaroto kjer je bilo aretiranih mnogo ljudi. V Gibraltaru pa je pribežalo mnogo špan-

primeru »trgovska« ter se bo razvijala kakor vedno v oblikah koncesij in kompenzacij na desno in levo in na račun drugih.

Nov protest Anglije in Francije zaradi nezavarovanih mest

Neprestani zračni napadi na nezavarovana mesta v Španiji in na Kitajskem so končno zopet izzvali Anglijo in Francijo, da sta protestirali proti tem napadom v Burgosu (pri Francu) in v Tokiu. Obe vladi sta prepričani da protesta ne bosta zalegla in sta zaradi tega povabili tudi Zedinjene države na anketo, na kateri naj se sklenejo mere proti temu strašnemu krvoločnemu divjaštvu.

Dogodki v Španiji in na Kitajskem silno vznemirjajo francosko in angleško javnost, kar je prisililo obe vladi, da sta intervenirali ter bosta končno morali ukreniti kaj pozitivnega.

skih grandov (plemstva). V obmejnih krajih so z gibraltarskega ozemlja opazili mnogo protifašističnih zastav, kar znači, da v Francovi Španiji ni vse v najboljšem redu in opravičuje angleško trditev, da Francova zmaga ni gotova.

miru, ampak ravno nasprotno... V evropski zgodovini začenja nova doba. Prevladuje mišljenje, da je Nemčija že dosegla ono stanje, ki se more še imenovati pravično. Če bo šla še dalje, se bo na pritisk odgovorilo s pritiskom, na grožnjo v grožnjo in na orožje z orožjem.» (»Nova Riječ« od 2. junija.)

Moč čehoslovaške socialne demokracije. Stranka ima 6300 organizacij in nad 260.000 politično organiziranih članov.

Angleške delavske strokovne organizacije so sklenile, da odklanjajo sodelovanje z nacističnimi in fašističnimi organizacijami.

Japonske bombe na bolnico v Kantonu

V nedeljo, dne 5. junija je priletelo nad mesto Kanton 50 japonskih bombnikov, ki so vrgli na mesto več sto bomb. Med drugimi zgradbami je bila razdejana tudi francoska bolnica, v kateri je bilo 20 francoskih vojakov. Uničena sta popolnoma dva paviljona. Razen zdravnika, ki je bil ranjen, so se vse osebe v bolnici izognile bombam.

Prava vojna med Kitajsko in Japoni se šele prične

Kitajsko poslaništvo je šele sedaj zapustilo Tokio, čeprav traja vojna že leto dni. S tem je šele nastopilo vojno stanje med državama.

Pojdite v parlament!

Tako smo rekli nedavno v našem listu opozicionalcem. Sporazumite se o problemu aktivnega sodelovanja in bodite aktivni, svobodoljubni, demokrati, ker so to edino zdrava načela naše notranje politike. Končno je tudi dr. Mačkov hrvatski dnevnik prišel do spoznanja, da se Zagreb ne more zanašati samo na svoje bivše gospodarske pozicije, ampak mora tudi politično uveljavljati svoj prav. Spoznanje, da se gospodarstvo ne more ločiti od politike in ne politike od gospodarstva, je prvi korak v — parlament!

Trboveljska premogokopna družba

Kako je z njeno produkcijo v navedenih sedmih letih

Po poročilih na občnem zboru družbe z dne 3. junija je iz naslednjega pregleda razvidna produkcija premoga, cementa in apna. Pri premogu je navedena produkcija v tonah, pri apnu in cementu pa po vagonih v navedenih sedmih letih.

	premog	cement	apno
1929	1.957.600	4368	2077
1931	1.243.300	6350	1382
1933	921.400	3953	536
1934	1.010.300	3359	1125
1935	1.000.000	3699	1010
1936	977.400	5851	1444
1937	1.166.000	6738	2063

Produkcija premoga se je lani povečala v primeri s prejšnjim letom za 18 odst., cementa za 15 odst. apna za 43 odst.

Pisatelj Egon Ervin Kisch občinski mož Prage. Pri zadnjih občinskih volitvah v osrednje zastopstvo glavnega mesta Prage je bil izvoljen na listi komunistične stranke Čehoslovaške tudi znani pisatelj Egon Ervin Kisch. Kandidiral je na tretjem mestu komunistične liste, ki je dobila 17 mandatov.

Vodstvo čehoslovaške socialne demokracije je imelo manifestacijsko sejo, na kateri je opozarjalo javnost na treznost in odločnost ter obžalovalo paniko nekaterih strank. Nemška in češka socialna demokracija sodelujeta v vsem v najboljšem soglasju tudi v kritičnem trenutku. Narodnostno vprašanje hoče republika urediti pravično za daljšo dobo, vendar ob varstvu republikanske suverenitete.

Pristopajte k društvu za vpeljevanje mrličev

»OGENJ«
MARIBOR

oskrbuje za umrle vpeljevalce v krematorij v Gradcu. Sprejemnina, enkratna po starosti in mesečna članarina Din 15.—. Razen tega nimajo člani s pogrebom nobenih stroškov. Zahtevajte pravilnik na:

„Ogenj“, Maribor, Koroščeva ulica 8

Doma in po svetu

NSZ in Jugoras. Vendarle je res, da iščejo narodni socialisti zvezo z Jugoraso. Glasilo NSZ »Nova pravda« potrjuje v zadnji številki, da se je mudil njihov zastopnik v Beogradu in da je povabil kr. vladu na proslavo tridesetletnice JRZ. Pri tej priliki je stopil v stike tudi z zastopniki Jugorasa, kakor je NSZ tudi svojčas imela zveze z jugoslovenskimi nacionalnimi sindikati. »Nova pravda« ima to za dokaz, da NSZ pravilno pojmuje pomen enotne jugoslovenske nacionalne delavske skupnosti.

Nepravilna metoda boja proti nezaposlenosti med inteligenco. Že takrat, ko se je zahtevalo, da morajo zdravniki v bolnicah opravljati brezplačno stažno službo, se je javnost čudila tem ukrepom. Podobno stvar predlagajo sedaj za srednješolske profesorje. Po predlogu bi morali ti služiti tri leta brezplačno, da dobe pravico do namestitve. Kaj to pomeni za naše večino — siromašne profesorske kandidate in za njih rodbine, pač vsakdo razume. Že s študijskimi leti izgubi mlad človek okoli 24 let, potem naj dela še tri leta brezplačno, to je, polovico svojega življenja naj bo navezan socialno na siromaštvo ali svojo rodbino. Kako naj tak človek dela z veseljem, kako naj bo ponosen na svojo kulturno nalogo, ko ga pa socialne razmere more in ubijajo v njem moralo in voljo do dela? Ta iniciativa je prav slična oni, ko kmet proda konje in plug, da se reši težkoč,

namesto da bi prijel za delo in se rešil z naprednim gospodarstvom.

Pravoslavni odbor JRZ v Ljubljani. »Jutro« poroča, da je predsedstvo glavnega odbora JRZ odobrilo, da se v Ljubljani ustanovi za člane JRZ pravoslavne vere posebna krajevna organizacija, ker da jim sedanja organizacija stranke v Ljubljani ne nudi možnosti sodelovanja. Ta odločba predsedstva JRZ ni v skladu s sedaj veljavnim zakonom o zaščiti države, ki pod hudimi kaznimi prepoveduje ustanavljati politične organizacije na verski podlagi.

Samozaščitni čehoslovaškega naroda. Znani češki časnikar Peroutka piše: Čehoslovaška ni Avstrija. Če je bilo to treba še dokazati, smo to dokazali prejšnji petek, ko smo izvedli mobilizacijo. Tudi Sušnik je slučajno na petek mobiliziral v obrambo svojega plebiscita. Pa že zvečer istega dne je Avstrija prenehala obstojati. Ravnotako je Čehoslovaška poklicala svoje vojake pod orožje, da zaščitijo volitve. Nemci so se ravnotako približali mejam, kakor so to storili dva meseca poprej na avstrijskih mejah... Vsi dosedanja uspehi diktatorjev imajo svoj vzrok v tem, da so zelo spretno znali groziti z vojno in so s tem plašili ostali svet, ki kakor vsi pametni ljudje nočejo vojne, temveč jo imajo za največjo nesrečo. Pa tudi uspehi takih metod imajo svoje meje. Sedaj se je prišlo do te meje, da je ves ostali svet uvidel, da popuščanje ne more trajno zajamčiti

se, veš, se mi sicer ne ljubi, to se pravi, tako da bi živel v svoji hiši ob lastnem gospodinjstvu in tako dalje — tega niti moj oče več ne zahteva, sem se dolgo boril z njim. A ona — je svobodna ženska, lepa...

— Da, lepa! — sem nehote pritrdil.

— Zares?

Mahoma je ves oživel in me sunil z ramo:

— Glej — jaz sem mlajši od tebe in tudi bolj prikupnega obraza, saj nisi hud če ti to rečem, kaj neda? A vseeno si je tebe izbrala! To bi pomenilo, — da ženska ne išče žrebca, ampak človeka!

Nisem ga popolnoma razumel in nisem vedel, kaj mu naj odgovorim zato sem zamrmral:

— Mar si ti žrebec?

— Tak je pregovor. Priznam, veš, da doslej žensk nisem kdo ve kaj visoko cenil: saj veš, kako poje pesem, da je potrebna — dedcu baba kot kolač, a za babo korobač. A zdaj — sem začel razmišljati: morda bi bilo tudi pri nas mogoče izobraziti ženske, da bi postale take, kakršne so po mestih, kaj praviš?

Zdaj, ko sem ga razumel, se mi je zasmilil moj soimenec sramoval sem se pred njim. Vtaknil sem mu roko pod pazduho in ga prosil:

— Veš kaj, Jegor, prosim te, nikar se ne huduj name, in tudi ne na njo, saj razumeš...

Ustavil me je.

— No, kaj pa moreta vidva za to? Jeziti bi se moral sam nase — želel sem, a ne uspel. Ne, kar se tega tiče, — pusti vendar, moraš med nama ne biti nobenih trenj ki bi naju ovirale pri delu. Jaz,

bratec moj, nočem lagati: žal mi je, res — kaj bi lagal? In ne vem, kaj bi napravil, če bi ne bil to ti, ampak nekdo drugi... Vendar to razumem — človek, ki je pri delu svoj delež doprinesel, je oddih in ljubezen častno zaslužil...

Ganilo me je.

— Hvala ti, Jegor...

— Če sva prijatelja, — sva prijatelja — je odvrnil.

Šla sva tesno drug ob drugem in molčala. Precej časa sem čutil ob njem neko nelagodnost in on, kakor da bi bil to slutil: kar tja v en dan me je vprašal:

— Ti slišiš, torej si jo začel poučevati?

— Da.

Gledal me je, se smehljaj in nadaljeval:

— Glej no! To bi meni najbrže ne prišlo na pamet.

Jasno mi je bilo, kaj bi fant rad slišal.

— Ona sama — sem rekel — me je na to navedla.

— Beži, res?

Zelo se je čudil in od tega časa jo je začel hvalliti in imenovati z očetovskim imenom in ko je še zvedel, da si je Varja v svoji sobi uredila tudi polico s knjigami, se je od veselja zakrohotal, zmajeval z glavo in vzklikal:

— Tako je torej ta reč! To, bratec, je imenitno! Če bodo še ženske držale z nami, ti rečem — da bomo doživeli še čudovitih stvari! Pri bogu, da!

(Dalje prihodnjik.)

Paletje

MAKSIM GORKI

(Prevel Tone Maček.)

17

To je bilo kmalu po tem dogodku, ko so opazili moje razmerje z Varjo. Pozno ponoči sva se vračala z njim iz Bojarkov, kjer smo kmetom tolmačili vprašanje dume in jim predočevali podlo postopanje poslancev našega okrožja. Hodila sva počasi in se pogovarjala o tem kar sva videla, zadovoljna s kmeti in sama s seboj.

Nenadoma me vpraša:

— Je res, da sta se sešla z Varjo?

— No, kako bi rekel — res.

Zakašljaj je, snel kapo in zamahnil z njo nad glavo. Molčal je.

Pot je bila ozka, noč temna, šla sva ramo ob ramo in kadar se je ta ali oni spodtaknil ob korenine sva butala drug ob drugega.

— Ti, — sem rekel, — zakaj si umolknil?

Tedaj je tiho izdaval iz sebe:

— Žal mi je nekoliko, bratec! Veš, jaz sem se tudi malo na njo zanašal... zdaj sem pa zamudil!

Presenečen sem bil. Kaj naj rečem?

Bedasto sem odgovoril:

— Tega nisem vedel.

— Vedeti, nič ne pomeni — je otožno vzkliknil

Jegor. — Tu velja le — sreča. Jaz že od Božiča hodim za njo in jo nagovarjam, dobil si jo pa ti. Ženiti

Iz naših krajev

TRBOVLJE

Člansko zborovanje Zveze rudarjev Jugoslavije v Trbovljah se sklicuje za v nedeljo, dne 12. junija 1938 ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavskega doma s sledečim dnevnim redom: Kongres in resolucije Stokovne komisije v Ljubljani. Poroča s. J. Arh iz Zagorja. Rudarji, udeležite se polnoštevno. — Odbor.

HRASTNIK

Izleta v Kranj, dne 12. junija 1938 se udeležila večja skupina rudarjev in rudarskih žena s pevskim zborom »Vzajemnosti«. Tem potom vabimo vse tiste rudarje, kateri se hočejo udeležiti izleta, da se javijo vodstvu Zveze rudarjev Jugoslavije. Vožnja z vlakom stane 32 Din. Zbirališče ob 3. uri zjutraj pri konzumu Zveze rudarjev.

KRANJ

10 letnica obstoja podružnice SDSZJ. V nedeljo, dne 12. junija proslavi tukajšnja podružnica SDSZJ 10 letnico obstoja po sledečem sporedu: Ob 6. uri sprejem gostov na kološvoru, nato skupni odhod na vrtni prostor g. Graiserja na Primskem. Ob 8. uri istotam slavnostno zborovanje. Od 11. do 12. ure promena koncert godbe »Zarja« iz Ljubljane na Glavnem trgu. Popoldne ob 3. uri se bo vršila na vrtu g. Graiserja velika delavska veselica. Sodeluje tudi krajska godba Glazbene društva.

CELJE

Sobo- in črkoslikarske ter plesarske pomočnike opozarjamo, da ne iščejo ali sprejmejo službe v Celju. Pomočniki te stroke v Celju so v mezdinem gibanju. Solidarnost in disciplina je predpogoj za dosego uspeha. Vse pomočnike te stroke prosimo, da pomagajo celjskim sodelavcem, da si izvojujejo že povsod sprejeto kolektivno pogodbo. Dokler ni spor končan, ne iščite in sprejmite pod nobenim pogojem dela v Celju, da ne boste s tem kvarili delavske solidarnosti, ki je v današnjih časih najbolj potrebna, če si hočemo izboljšati težaven življenjski položaj. Sodeluj, pomočniki, gre za skupne interese, torej ne v Celje!

Izlet v Kranj. Ponovno opozarjamo vse interese na skupen izlet v Kranj, ki se bo vršil v nedeljo, dne 12. t. m. Odpeljemo se z jutranjim turističnim vlakom. Vabimo vse, ki si hočejo ogledati lepo Gorenjsko, da se pravočasno prijavijo radi eventualnega rezerviranja posebnega vagona. Cena Din 45.—.

LJUBLJANA

Občni zbor Trboveljske premožkopne družbe. Dne 3. junija 1938 se je vršil v Ljubljani občni zbor Trboveljske premožkopne družbe. Družba izplača delničarjem 8% dividende (lani 6%). Razen tega je družba votirala večje zneske za investicijo in razne rezervne sklade. Pogreb Simona Kmeteca je bil v nedeljo popoldan v Ljubljani. Mlajšim sodelavcem njegovo ime ni tako znano, ker se pokojnik domala 25 let ni več aktivno udeleževal delavskega gibanja. Simon Kmetec je bil železniški strojevodja in kronski vpokojenec. Deloval je z uspehom več let zlasti ob prehodu stoletja v naši železničarski strokovni organizaciji in tudi v političnem socialističnem gibanju večkrat z dobrim uspehom. Po vpokojitvi se je bavil kot kronski vpokojenec z drugimi poklici in v delavskem gibanju ni več sodeloval. Starejši sodeluj železničarji se vsi še dobro spominjajo energičnega in postavnega moža, ki je znal požrtvovalno in spretno uveljaviti svoje mnenje v delavskem gibanju.

MARIBOR

Vlom pri tvrdki »Karo«. V pisarniške prostore Rogličeve tovarne za čevlje »Karo« v Cankarjevi ulici je bilo vlomljeno. Vlomilec je ukradel 800 Din gotovine in nalivno pero.

Zle posledice neprevidnosti. Železničar Slekovec Franc iz Pobrežja se je za Binkošti peljal domu v Ljutomer. Na postaji Vrmož, kjer vlak stoji le pet minut, je izstopil in šel v restavracijo nekaj kupiti. Medtem se je na postaji ustavil še drugi vlak z nasprotni strani. Ko je slišal signal za odhod, je Slekovec hitro tekkel, da vjame svoj vlak. Ko je videl, da se pelje zopet nazaj proti Mariboru, je nepremišljeno skočil z drvečega vlaka, vendar tako nesrečno, da je nezavesten obležal. Isti vlak se je ustavil in ga vzel s seboj v mariborsko bolnico.

Ruška cesta je ob Dravi potrebna temeljitega zavarovanja. Voda iz kanalov, izpeljanih iz Magdalenskega predmestja, ki niso poglobljeni do dravske struge, odnaša obrežno prst in dela globoke prepade. Ostalo obrežje, ki sestoji iz rečne ga rušča, je na več mestih izpodjedeno že globoko pod cesto in je to velika nevarnost za močno obteženo in frekventirano cesto. Mesto, okraj in banovina, kakor tudi občina Studenci bi se morali za zadevo bolj zanimati in investirati sem večjo svoto, predno bo prepozno.

Neizbežni poboji. Ne mine nedelja, da kje v mariborski okolici ne bi bil kak pretep ali uboj. Iz Sv. Barbare v Slov. goricah so na Binkošti pripeljali v mariborsko bolnico 35letnega kmečkega sina Ivana Kosa, ki je postal žrtv noža. V Črni so se v neki gostilni stegli kmečki drvarji in je ostal eden na mestu mrtve, enega težko ranjenega so odpeljali v bolnico, ostali udeleženci so pa tudi vsi odnesli večje ali manjše poškodbe. Tudi v Dornavi so se v neki gostilni stegli in so nekega kovača vsega obkranega prenesli v bolnico.

Ženske beže iz življenja. Na Teznu si je neko 26letno dekle prerežalo žile na roki, v Brezli si je neka 45letna kmetica z britvijo prerežala vrat, v Sladkem vrhu je pa neka 19letna tovarniška delavka pila lizol in umrla, dočim so prvi dve že uspeli pripeljati v bolnico. Vse to so posledice težkih duševnih depresij, ki so jim ženske podvržene še v večji meri ko moški.

To birmo si bodo otroci pač zapomnili. Na binkoštno nedeljo dopoldne je v nekega izvožaka, ki je vozil s Pobrežja birmance in botre, zavozil na vogalu Pobrežke ceste in Mejne ulice v avto. Oje je predrl avtomobilno sipo in streho, voz se je pa zvrnil v jarek in pokopal pod seboj birmance. K sreči ni bil nihče težje ranjen in se lahko zdravijo doma.

Večni karamboli. Na cesti med Marenbergom in Muto sta se dva vozača iz Braslovč, ki sta se vozila na istem motorju, v največjem diru prekrucnila v velikem loku v jarek. Oba težko ranjena je nek avtomobilist vzel s seboj v mariborsko bolnico. V Šikolah pri Pragerskem sta na nekem cestnem ovinku trčila skupaj dva motociklista. Enega so težko ranjenega odpeljali v bolnico. Pri Sv. Barbari v Halozah je nek kolesar povozil 12letno deklico, ki so jo tudi morali oddati v bolnico. Krivda? Nediscipliniranost našega pešačega in vozečega občinstva, predvsem pa slabe cestne razmere.

Kopalne obleke, najnovejše pri Jakob Lah, Maribor

Krojni tečaj za žensko krojaštvo v Mariboru se začne koncem julija t. l. in bo trajal 6 tednov. Prijave na urad za pospeševanja obrta pri sreskem načelstvu v Mariboru.

O korupciji, ki je ni . .

152 oseb obsojenih radi podkupovanja v l. 1931—1935.

Po sodnih podatkih o obsodbah zaradi korupcij je poročal »Trgovski list«. Po tem poročilu je takih stvari, ki so se obravnavale pred sodišči, precej. — Kdo pa ve, koliko jih je, ki ne pridejo v javnost, ker roka roko umiva ali ji pa ne pridejo na sled.

Zaradi sprejemanja podkupnin je bilo po tem poročilu v letih 1931—1935 obsojenih v naši državi 152 oseb. Od teh jih je bilo obsojenih najmanj v Sloveniji in Dalmaciji (po 5), v Črni gori (1), v Bosni in Hercegovini (8) ter v Vojvodini (7).

Zaradi podkupovanja pa je bilo obsojenih v teh letih 339 oseb. Tu je na prvem mestu Hrvaška in Slavonija (96), Slovenija (23), v Črni gori pa zaradi podkupovanja v teh letih ni bil nihče obsojen.

Navedene številke so samo barometer, ki pa ne kaže na pravo občutljivost, ker

SV. PAVEL PRI PREBOLDU

Zanimivo predavanje. V nedeljo, dne 12. junija s pričetkom ob 9. uri dopoldne se bo vršilo v gostilni Josipa Basle, Latkova vas v Sv. Pavlu važno predavanje, in sicer: 1. Masaryk. 2. Socialna zaščita v Jugoslaviji, pomen strokovne organizacije in delavski tisk. Govorijo ss. dr. Reisman, Eržen in Jelen iz Maribora. Delavci in kmetje, udeležite se tega predavanja.

SLOV. BISTRICA

Člani Narodnega gledališča v Mariboru gostujejo z izbornim in zabavno veseligr »360 žena« v petek, dne 10. junija ob 20. uri v Slov. Bistrici v hotelu »Beograd«. V nedeljo, dne 12. junija ob 20. uri pa v Rušah v Sokolskem domu. Preskrbite si pravočasno vstopnice.

Kdor je socialist, je član »Cankarjeve družbe«.

Bolezniški šihiti in izstavitev pred sodiščem

Iz ribniških granitologov.

Po kamnologih na Pohorju bi radi imeli svojo posebno socialno zakonodajo. Zlasti nočejo delavcem plačevati bolezenskih šihitov, če je delavec bolan več kot 1 teden, češ, da v tem slučaju po obrtnem zakonu nimajo več pravice do mezde.

Nedavno je razsodilo okrajno in okrožno sodišče v Mariboru o eni takih delavskih tožb proti tvrdki Ehrlicha Adolfa in Ernesta, katero je tožil delavec na plačilo mezde v znesku okrog Din 900, ker mu niso plačali bolezenskih šihitov in za teden dni, ko je v kamnologu snežilo in deževalo. Sodišče je v obeh instancah ugodilo tožbi delavca.

Sresko sodišče je izreklo: »Ker je delojemalac po § 219/1 o. z. obdržal pravico do plače, če je po najmanj 14 dnevem službovanju zadržan odpravljati službo zbog bolezni in to za največ 6 delovnih dni ob vsakem obolenju, — čeprav se ponavlja — je utemeljen tožbeni zahtev, da plača toženka tožniku mezdo za 4 krat po 6 delovnih dni in 1 krat po 2 delovna dneva.

Vremenske nepravilike: sneg in dež. V kolikor je bil toženik zadržan opravljati službo v času od 29. II. do 25. IV. t. l., je dokazano, da je moral delo v tem času pri toženki počivati vsled vremenskih nepravil, to je snega in dežja. Sodišče smatra, da so vremenske nepravilke slučaj, ki zadeva delodajalca kot socialno močnejšega in gre službojemniku — tožniku — plača za tistih 5 delovnih dni.

Prizivna sodba okrožnega sodišča: Za bolezniki, ki trajajo 4, 5 ali 6 dni, dobi delavec po tolmačenju prizivateljice (tvrdke Ehrlich) podporo od OUZD in mezdo, pri bolezniki nad 7 dni pa po mnenju prizivateljice delavec nima pravice do mezde.

To zavito razlaganje zakona nima nobene opore v zakonu. Delavec, ki zbolí, potrebuje baš prvi teden bolezniki, ko je na primer treba zdravniških pregledov, kupovati zdravila in ko se mora delavca verjetno

pripraviti za daljši čas bolehanja, največ denarja, ki mu ga drugi in tretji teden ni potreba. Zato mora delavec prejeti prvi teden po smislu zakona tudi mezdo in prejeme od OUZD. Nesmiselno bi bilo, da bi zakon za bolezen, ki traja pod 7 dni, dajal delavcu mezdo in zavarovalnino, za bolezen, ki pa traja več kot 7 dni, t. j. za hujši slučaj obolenja, pa samo zavarovalnino.

Mezda ob zapadlem snegu.

Po § 220 odst. 1 obrtnega zakona ima delavec pravico na mezdo, če je bil pripravljen, da opravlja delo in je bil na tem spreten po delodajalčevih okoliščinah. Pod temi okoliščinami so zapopadeni slučajni dogodki, ki se dogajajo delodajalcu in sprečajo delojemalca, da opravlja delo. Podjetje, ki vzame v službo delavca, ga mora plačevati ves čas, dokler ima njegovo delovno silo na razpolago.

Tudi onih 5 dni, ko je delo zaostalo radi zapadlega snega, je podjetje lahko poljubno razpolagalo s tožnikovo delovno silo. Tožnik ni smel stopiti drugam na delo, ker bi ga podjetje vsak čas poklicalo nazaj in bi sicer zahtevalo od njega odškodnino. Službeno razmerje je tedaj trajalo tudi teh 5 dni in zato je podjetje dolžno, plačati tožniku tudi teh 5 dni.

Sodba je bila izdana pod I P 1305/37 in se lahko delavci v podobnih slučajih na te principijelno važne sodbe sklicujejo pred sodišči v svrhe utemeljitve svojih podobnih zahtevkov.

Sodišče je s tem ponovno razsodilo, da mora dobiti delavec mezdo poleg hranarine OUZD tudi tedaj, če je bil bolan več kot teden dni in tudi, če je bil večkrat bolan v enem letu, samo če je poprej delal vsaj 14 dni.

Ravnatoko mora delavec dobiti plačano mezdo, če ni mogel delati vsled vremenskih nepravil ali je bil sicer sprečen delati po okolnosti delodajalca, a je bil sicer pripravljen delati.

Dr. Reisman.

Izpričevalo v delavskih knjižnicah je dolžan dati overovati delodajalec

Sodba Stola sedmorice Rv. 77-38

§ 249 obrtnega zakona predpisuje, da je treba dati izpričevala, ki jih izstavi delodajalec delavcu v delavski knjižnici overovati pri pristojnem obrtnem združenju o. g. d. če gre za tvorniška podjetja, pri občini. Delodajalci so se dostikrat branili dati izpričevala overovati, češ, da mora to storiti uslužbenec sam. Stol sedmorice pa je sedaj razsodil, da je to dolžnost delodajalca. Stol sedmorice pravi v tej svoji sodbi:

»Sicer res zakon v §-u 249 obrtnega zakona nima izrecne določbe, koga zadene dolž-

nost, da overovi izpričevalo. Toda ni dvoma, da mora uslužbenec izstaviti izpričevalo delodajalec. A če zakon zahteva, da mora biti to izpričevalo izstavljeno na poseben način, namreč, da mora biti overovljeno, je jasno, da mora oni, ki je dolžan izpričevalo izstaviti, to storiti v tisti obliki, v kateri zahteva zakon, da mora biti izpričevalo izstavljeno. Pa tudi stvar sama kaže na to, da zadene dolžnost overovati izpričevalo delodajalca. Zakaj najmanj, kar mora biti v tem spričevalu overovljeno, je vsaj to, da izpričevalo res poteka

Železniška nesreča v Murški Soboti

pred sodiščem

Obtoženi kretnik — oproščen.

Pred okrožnim sodiščem v Mariboru ee je moral nedavno zagovarjati železniški kretnik Suljaković Mehmed iz Murške Soboti, muslimanske vere, rojen v Maglaju v Bosni,

radi obtožbe,

da je dne 12. oktobra 1937 zvečer v Murški Soboti opustil spustiti zavornice, tako da je tovorni avto trgovke Ane Probst iz Lutverca, na katerem so sedele tri osebe, vozil preko železniškega tira in je v ta avto zadel osební vlak in ga prevrnil. Suljaković je kot uslužbenec, ki mu je poverjen nadzor nad železniško progo, spravl vsled malomarnosti in nevarnost vlak in življenje ter zdravje več oseb. Zakrivil je s tem zločinstvo in prestopel zoper varnost javnega prometa za ljudi, imovino in ga je kaznovati po § 208 k. z., ki določa za to kazen robije do petih let.

Kaj se je zgodilo?

Ko se je tega dne pripeljal avto trgovke Probstove, naložen s perutnino in jajci iz Belincev proti Murški Soboti, in je bil že na prelazu, je privozil osební vlak, zadel v zadnji del avta, da se je avtomobil prevrnil v grabo in si je pri tem polomil zadnji del, nekaj jajc in perutnine je bilo uničeno, a nekaj perutnine je ušlo pri tem preko polja. Škode je bilo okrog 12.000 Din, tudi vlak je bil nekaj pokvarjen, a ljudem se ni nič posebnega zgodilo. Osumljeni Suljaković je bil obtožen, da je zakrivil to neizgodo, ker je pozabil vsled preobilice dela spustiti zavornice.

Obtožnica sama trdi, da je osumljenec, četudi je bil mogoče preobremenjen z delom, vsakakor postopal malomarno. Ni dvoma, da je prva njegova dolžnost, paziti na zavornice, tembolji, ker ni bil prvi slučaj, da se je na tem istem mestu zgodila podobna, še večja nesreča.

Nesreča iz leta 1935 — šofer mrtev.

Dne 28. decembra 1935 je namreč na istem mestu vlak pri premikanju podrl poštni avto-bus, pri čemur je delno iztirila lokomotiva in pri tem zgubil življenje poštni avtobusni šofer Lukaček Josip. Pri premikanju vlaka z 12 vagoni namreč kretničar J. H. ni predvideval, da bo vlak prišel do prelaza in zato ni spustil zavornice, ampak je avtobusu dajal znamenje, katerega pa šofer vsled goste megle na ovinku ni videl. Kretničar je bil radi tega obsojen na 3 mesece strogega zapore pogojno na eno leto.

Zagovor Mehmeda Suljakovića.

Radi nove nesreče obtoženega Suljakovića je zagovarjal odvetnik dr. Avg. Reisman in ponudil dokaze za sledeče:

Suljaković je bil še novinec v železniški službi, katero je nastopil v obsejnim Hodošu in od tam prišel v Murško Sobotu, kjer je bil vedno preobremenjen z delom. Službo je moral vršiti neprekinjeno polnih 24 ur, tako da je prišel iz nje čisto zbit, da se mu ni ljubilo niti

od delodajalca in da nosi njegov pristni podpis. Taka ugotovitev po organu, ki je upravičen to overovati, pa ni mogoča drugače, kot z intervencijo delodajalca samega.

jesti, niti se ni mogel dobro naspati ter se je še utrujen in izčrpan vračal vnoči v naporno 24-urno službo. Usodnega dne je prišel vlak še z zamudo v Murško Sobotu, treba je bilo premikati radi novodošlih treh vagonov sadja in še garnitura je prišla iz Hodoša napačno sestavljena. Suljaković je moral pri premikanju vršiti še delo dveh drugih uslužbencev, ki sta bila ta dan bolna. Bil je radi tega tako preobremenjen in ves čas zaposlen, da ni bil niti hip prost ter le radi tega ni mogel in se ni spomnil, da bi zaprl zavornice.

Sodišče je že po končani preiskavi razpravo še enkrat preložilo, da potom novega zaslišanja prič preizkusi, če je ta zagovor obtoženega Suljakovića resničen ali ne. Priče, železniški uslužbenci, so res potrdili zagovor obtoženega v celnem obsegu.

Državni tožitelj

je v končnem predlogu sam priznal, da res zadene na nesreči v večji meri krivda z ozirom na prejšnjo neizgodo iz leta 1935, upravo železnice, ki ni skrbela za zadostno število osebja, a pri svoji obtožbi je državni tožitelj vztrajal, da je Suljaković vendarle malomarno postopal, ker poleg svojega dela ni zaprl tudi zapornic.

Sodba: oproščen.

Zagovornik dr. Reisman je povdarjal, da je obtoženi vendar vsled naloga njemu nadrejenih ves čas vršil službo tako, kakor so mu ukazali in je torej storil vse, kar je bilo v njegovi človeški moči. Nadnaravnega, preko njegovih moči, pa se od obtoženega ne more zahtevati in radi tega ni nikake podlage za obtožnico, da bi obtoženi zagrešil kako malomarnost, ker malomaren ravno ni bil.

Sodni dvor je po daljšem posvetovanju izdal sodbo, s katero se Suljakovića Mehmeda oprošča z ozirom na podatke izvedenih dokazov vsake krivde in kazni.

Suljaković je bil medtem premeščen v Zalog, kjer svojo službo redno vrši kljub večjemu prometu, ker je pač tam dovolj osebja.

Objavljamo gornjo sodbo obširneje v informacijo in ravnanje železničarjem in v nadi, da bo železniška uprava v bodoče podobne nepotrebne neizgode in nevarnosti kaznivih dejanj zoper varnost javnega prometa za ljudi in imovino, pravočasno preprečila, na ta način, da bo vedno dovolj uslužbencev zaposlenih pri prometu.

Literatura

UDT, glasilo udruženja diplomiranih tehnikov, je zaključilo svoj prvi letnik. Vsebuje mnogo lepih strokovnih in poučnih člankov v slovensčini in srbohrvaščini; posebej še omenimo članek Jožeta Karlovška: »Razvoj slovenskega stavbarstva«. Ta strokovna revija izhaja mesečno in stane za člane UDTKJ, letno 24 din, za vse ostale pa 48 din. Naroča se: Ljubljana, Tavčarjeva ulica 6.

Čehoslovaška in narodne manjšine

Manjšinsko vprašanje na Čehoslovaškem je povzročilo politično valovanje v republiki. Sprožili so ga v glavnem krkonoški Nemci v zavesti, da imajo zagovornike. Oglasili so se Slovaki (tudi že prej), Madžari, Rusini in Poljaki. Vse te manjšine imajo v republiki teoretično enakopravnost in tudi v praksi v razmerju z manjšinami v drugih državah, vse politične in kulturne svoboščine.

Manjšine so stavile svoje zahteve. Vlada, ker je republikanska in demokratična, zahtev ni odklonila, tudi molčala ni nanje, marveč je lepo vljudno povedala, da bo izdelala manjšinski statut, ki bo nudil manjšinam čimpolnejšo enakopravnost v vseh ozirih, le na edinstvenosti države mora vlada vztrajati. Ko bo statut izdelan, se bo vlada z manjšinami pogajala ter ustregla njih zahtevam do meje državne republikanske suverenitete.

Kljub vzemirjevanju doma in zunaj je čehoslovaška vlada ohranila hladno kri. Ni se razburjala. Drugje bi vodile manjšin zaprli ali odgnali v koncentracijska taborišča. Na Čehoslovaškem lahko zagovarjajo in propagirajo svoje zahteve ter iščejo zaveznikov kjerkoli. Prav posebno značilno je za manjšinsko valovanje na Čehoslovaškem, da je krkonoški Nemec Henlein poslal po-

zdravni telegram klerikalnemu Hlinkovemu kongresu na Slovaškem, kar znači ožjo zvezo med obema manjšinama. Slovaki povečini seveda niso za to zvezo in vztrajajo na enotnosti države.

Na Čehoslovaškem so difference med manjšinami in koalicijsko vlado prišle šele letos do izbruha. Vlada je že bila pripravljena nanje. Zaraditega smo uverjeni, da se bo problem ugodno rešil, ker je na strani vlade najboljša volja za demokratični sporazum.

V tem primeru gre predvsem za narodnosti moment vsaj na videz. Difference so pa tudi historične in teritorialne. Tudi čehoslovaški narodi niso živeli vsi v enakih razmerah pred vojno in imajo deloma prav različno kulturno in razvojno zgodovino. Toda čehoslovaške demokracije to ne moti; ona hoče zadovoljiti svoje manjšine, živeti z njimi v miru in s tem utrditi svojo pozicijo in ugled republike.

Naše hrvaško vprašanje se sicer nekoliko razlikuje od čehoslovaškega manjšinskega vprašanja. Mislimo pa, da bi resna volja za sporazum in odkritje pravih »kart« tako na eni kakor na drugi strani dovedla do najboljšega uspeha. Brez demokratičnega sporazuma pa to ne gre. V tem je tudi vsa napaka, alfa in omega nerešenega problema.

Kdaj se prično pogajanja za sporazum med Francijo in Italijo?

Pogajanja med Francijo in Italijo so bila uvedena po nasvetu Anglije. Pozneje so bila ukinjena. Italija zahteva zaporo francoske meje v Katalonijo in imenovanje poslanika v Rimu, ki bo priznaval italijanski imperij, to je abesinsko cesarstvo. Italija zahteva tudi odpoved pogodbe z Rusijo, kar vse kaže, da ne pride še do nadaljnjih pogajanj.

Francija je z ozirom na prekinitev

pogajanj poslala v Rim posebno noto, kakor je obljubila glede spornih vprašanj. Med drugim je francoska vlada tudi vprašala, kaj misli napraviti italijanska vlada, če bi bila napadena z vojsko Čehoslovaška?

Na francoska vprašanja in pojasnila italijanska vlada doslej ni odgovorila, ker smatra, da bi se za Italijo aktualna vprašanja v primeru prenehanja sporazuma morala prehitro reševati.

Angleška kovinarska organizacija za kolektivno varnost

Angleška vlada se je posvetovala z raznimi delavskimi strokovnimi organizacijami glede oboroževalne industrije. Vada je razpravljala o tem tudi s kovinarsko organizacijo, ki šteje nad 348 tisoč članov. Organizacija je izjavila, da uvideva obrambo lastne države. Organizacija pa zahteva, da se Anglija »združi z miroljubnimi silami, ki zagovarjajo politiko Društva narodov glede kolektivne varnosti«.

Kovinarji so grajali tudi zunanjo politiko vlade, ki so jo označevali za »profesistično«, to je, da zagovarja fašizem in mu koristi.

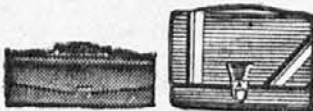
Zastopniki strokovne organizacije so

se po nekaterih pojasnilih s 23 glasovi proti 14 izrekli za oboroževalni program vlade s pridržkom, da se v teku oboroževanja z nikakršnimi ukrepi ne omejujejo pravice delavskih strokovnih organizacij.

Vlada je sprejela sklep na znanje z zagotovilo, da ne bo kratila pravic svobodnih delavskih strokovnih organizacij.

Ivan Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta 13
Priporoča predmete za potovanje, za šole itd.

Delavski pravni svetovalec

Zavarovanje (Prevalje)

Vprašanje: Pri neki zavarovalnici sem se pred kratkim zavaroval za slučaj smrti. Sedaj sem se premislil in bi rad od zavarovanja odstopil. Ali morem to storiti?

Odgovor: Od zavarovanja lahko odstopite le, če bo na to pristala tudi zavarovalnica, kar pa ni verjetno. Drugače boste morali plačevati premije za ves čas, za katerega ste pogodbo sklenili in bo zavarovalnica premije iztožila, ako jih ne bi plačevali prostovoljno.

Dopust čuvaja (Ljubljana)

Vprašanje: Zaposlen sem pri neki industriji kot čuvaj. Ali imam kot tak po zakonu pravico do letnega dopusta?

Odgovor: Čuvaji po zakonu ne spadajo med nameščence in zato tudi nimajo pravice do dopusta, ker pritiče dopust po zakonu le nameščencem, ostalim delavcem pa le, ako je pogodbeno določeno.

Zavarovanje (Sv. Lovrenc)

Vprašanje: Pred leti sta dva zastopnika neke zavarovalnice nagovarjala mojo mater, da bi zavarovala hišo. Mati pogodbe ni hotela podpisati, nakar sem pogodbo podpisal jaz sam, ker sem imel takrat dobro službo. Sedaj pa ne morem več plačevati zavarovalnih premij in mi zavarovalnica grozi s tožbo. Ali sem dolžan plačati jaz zavarovalne premije, če ravno hiša ni moja?

Odgovor: Zavarovalna pogodba se lahko sklene tudi na račun tretjega. Če ste Vi zavarovali hišo Vaše matere, je pogodba ve-

ljavna in bo zavarovalnica premije od Vas lahko iztožila, ako jih ne plačate prostovoljno.

Zaščita vknjižene terjatve (Rače)

Vprašanje: Kot rejenki mi je žena nekega posestnika izročila mesto plačila za delo polovico svojega posestva. Jaz sem to potem prodal možu posestnice, ki pa mi ni izplačal kupnine in sem imela 10.000 Din vknjiženih iz l. 1931. Posestnik potem ni plačal z izgovorom, da je ta dolg pod zaščito vendar ni predložil uradnega potrdila. Jaz pa sem morala plačevati od teh 10.000 Din rentnino. Marca je ta posestnik umrl in zadeva je ostala nerešena. Kam naj se obrnem, da ne bom izgubila svojega težko prisluženega denarja?

Odgovor: Če za Vaš dolg sodišče pokojnemu kmetu ni priznalo zaščite, bi bila lahko Vi denar izterjala. Sedaj lahko s tem postopate proti dedičem pokojnega. Ako bodo dobili potrdilo kmečke zaščite, se lahko Vi pritožite in se sklicujete na to, da ste Vi v slabšem gospodarskem položaju, ker je to edino Vaše premoženje in zahtevate izplačilo cele svoje terjatve z obrestmi za 3 leta nazaj.

Prevžitek (Hrastnik)

Če so stariši rekli, da ni treba dajati več prevžitka, ampak bosta to odslužila, potem prevžitka tudi ne morejo zahtevati, posebno pa ni treba tega užitek plačati hčeram in bratom. Seveda je treba tako izjavo starišev pred sodiščem tako dokazati, da boste o tem prepričali sodnika. — Za nadaljnje Vas opozarjamo, da odgovarjamo samo naročnikom.

Socialnopolitična pooblastila po novem proračunskem zakonu

Po novem proračunskem zakonu je dobil minister socialne politike naslednja pooblastila:

Glede samouprave delavskih zbornic se pooblašča minister, da sme izdati naredbo z zakonito veljavnostjo o delavskih zbornicah. Naredba razveljavi določbe naredbe tretji oddelek (§ 36 do 69a) zakona o vrstvi delavcev, kolikor se tičejo delavske zbornice. Dokler minister ne izda te naredbe, sme mandate samouprave podaljšati. Če bi število članov skupščine do objave naredbe padlo do nesklepnosti, sme minister ostale razrešiti in imenovati nove na predlog bana po zaslišanju organizacij.

Glede socialnega zavarovanja sme minister, dokler ne bo volitev v Osrednji urad za zavarovanje delavcev in njega organe, pred potekom mandata člane uprave razrešiti in imenovati druge v celoti ali posamič. Nameščenci socialnega zavarovanja smejo izjemoma kandidirati za člane samouprave v javni službi posredovanja dela in socialnega zavarovanja, toda le po odobritvi ministra socialne politike.

Glede pokojninskega zavarovanja za nameščence sme minister izvesti razširjenje, dovoliti dokupovanje let do 31. decembra 1942 za one, ki so po zakonu o razširjenju zavarovanja zavarovanju obvezani. Karenca se lahko odkupi za nameščence tudi s takozvanimi domačimi skladi večjih obratov.

Nadalje sme minister urediti odnose med novinarji in lastniki listov, osnovati zanje poseben sklad ali eventualno razširiti pokojninsko zavarovanje tudi nanje.

Minister sme končno z naredbo izpremeniti volilni red za pokojninski zavod v Ljubljani.

Razveljaviti sme naredbo o delavskih zaupnikih, in sicer tako, da delavci vojnih, državnih podjetij za oboroževanje in aeroplansko industrijo nimajo pravico voliti zaupnikov.

Glede nočnega dela v pekarnah se oproste vse kazni, ki so bile izrečene in še ne izvršene do uveljavljenja novega zakona; izstaklo se ustavi vsa preganjanja zaradi tega.

Z naredbo se ustanovi socialni institut kot samoupravni organ ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v svrhu proučavanja socialnih vprašanj. Studij se bo vršil na podlagi stanja vseh socialnopolitičnih ustanov.

Glede denarnih rezerv institucij socialnega zavarovanja sme minister izdati naredbo o porabljanju denarja socialnega zavarovanja. Določiti sme, koliko denarja se mora nalagati v državnih papirjih ter glavno, koliko v novem štirimilijardnem notranjem posojilu.

Pooblastila so jako dalekosežna ter močno posejajo v samoupravo socialnih ustanov. Z ozirom na potrebe socialnih ustanov, bi morala država sama prispevati svoj obolosl, ki sicer utegne izvajanje v tem duhu močno ovirati vršitev nalog teh ustanov.

Avstrijske novice

Bivši policijski predsednik Mihael Skubl, ki ga je Seyss-Inquart imenoval za državnega podtajnika za javno varnost, pa je bil že po 24. urah odstavljen, je bil sedaj izpuščen iz hišnega zapora. Skubl se namerava izseliti v Nemčijo.

Gestapo je začela sedaj čistiti tudi katoliško cerkev. Več duhovnikov, ki so bili udeleženi pri bivši domovinski fronti, je aretiranih. Duhovnik Tiegentaler, ki je bil v vodstvu domovinske fronte, je bil obsojen na 3 in pol leta ječe. Časopisje ga dolži, da je izdajalec.

Pred Belvederom, kjer je bil interniran šušnik, je sedaj umaknjena straža. Iz tega se sklepa, da šušnik ni več v Belvederu. Kje je sedaj, ni znano.

Pri dunajskih sodiščih je že sedaj v teku okrog 10.000 pravnih ločitev zakona, čeprav še ni v bivši Avstriji stopil v veljavo nürnberški zakon o državnih uradnikih.

V zadnjih tednih so aretirali na Dunaju okoli 4000 židov in nežidov. Vendar so jih nekako polovico zopet izpustili. Pretekli četrtek so napravili pogon na berače in cestne muzikante in so jih 250 odpeljali v Bremen. Med njimi ni bilo nobenega žida.

Te dni je bila prodana na izvršilni dražbi zapuščina pok. podkanclerja Feya, ki je ob anšlusu ustrelil ženo, sina in sebe. V zapuščini je manjkalo na dan dražbe več dragocenih predmetov, med njimi častno bodalo, ki ga mu je leta 1934, ko je bil zatrt socialističen upor, podaril Mussolini. Manjkala je tudi zlata doza za cigarete z Mussolinijevim monogramom.

Schuschnigg se je drugič oženil? Londonski listi poročajo, da se je v nedeljo Schuschnigg poročil z baronico Vero Fugger, ki je bila zadnja leta pri njem za gospodinjico. Poroče se Schuschnigg ni osebno udeležil, ampak ga je nadomestoval njegov brat. Poroča se je vršila v dominikanski cerkvi na Dunaju, poročni priči sta bila Schuschniggov oče in cerkovnik dominikanske cerkve. Pač pa je Schuschnigg poslal nevesti pismo, ki je bilo oddano na pošto na Dunaju, pečat pa je bil tako razmazan, da se ni dalo razbrati, na kateri pošti je bilo oddano. — Vest o Schuschniggovi ženitvi sicer sedaj nemški tiskovni urad uradno demantira.

O dovoljenih odtegljajih za socialno zavarovanje

V zmislu § 197, točka 1, zakona o socialnem zavarovanju sme delodajalec odtegovati delavcem prispevek za zavarovanje le v višini, ki jo določa zavarovalni razred z ozirom na njih mezde. Približno znaša ta prispevek polovico predpisane prispevka, izvzemši prispevek za neugodno zavarovanje, ki ga plačuje delodajalec sam. Pregled mezdnih razredov je bil že večkrat objavljen, vpogleda ga lahko vsak zavarovanec pri OUZD ali njega poslovalnicah.

Delodajalci, ki delavcem odtegujejo večji prispevek, kakor ga zakon določa, svojevoli ali po dogovoru z delavcem, kar je po zakonu nedopustno, se kaznujejo po gornjem paragrafu z globo din 100 do 2000 in v ponovnem primeru do din 5000 ter morajo vrniti preveč odtegnjene prispevke delavcem.

Urad socialnega zavarovanja nima izvršilne pravice in more delodajalec na te določbe le opozoriti in dokazano zlonamerne primere ovaditi zaradi kršitve zakona. Razčiščevanje teh stvari je pa težavno, če delavci sami ne dajo iniciative ali prekršek celo taje, da ne pridejo navkriž z dotičnim delodajalcem.

Dolžnost in pravica delavcev je predvsem, da ščitijo v tem oziru svoje interese, ker je po zmislu zakona to civilno-pravna zadeva, to je, privatna stvar onega, ki se mu godi materialna krivica.

Urad pogostoma opozarja delodajalce in delavce na te njih dolžnosti in pravice, tako da med njimi ne more biti nobene nejasnosti glede predpisov.

Nisem plačnica za dolge, katere bi naredili moj mož ali otroci.

VERŠNIK ANGELA, Črna 83.

2500 Din potrebujete, da zaslužite 1000 Din mesečno doma. — Postranski za-
si uzeč. Dopisi: „Anos“, Maribor, Orožnova 6.

MALI OGLASI

Nasi čitatelji kupite najcenejše pri naših inserentih!

Franc Kormannov nasl. Karl Ragg

Maribor, Gosposka ulica 3 — moda, galanterija, drobnarija in igrače vseh vrst. Največja izbira in najboljši nakup.

POPRAVILA, EMAJLIJANJE, POKROMANJE, POKIKLANJE
B. DIVJAK
KLJUČAVNIČARSKI MARIBOR

FRANC REICHER, MARIBOR

Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnih cenah. Hitra in solidna izdelava. Bogata izbira modnega blaga.

KOLESA, GRAMOFONE,

šivalne stroje, otroške vozičke popravila dobro in po kulantnih cenah znana trdka
JUSTIN GUSTINČIČ, mehanična delavnica, MARIBOR, Tattenbachova ulica 14. Shramba koles čez zimo.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. Telefon št. 2324

Za konzorcij izdala in ureja Adolf Jelen v Mariboru. — Tiska: Ljudska tiskarna, d. d. v Mariboru, predstavitelj Viktor Eržen v Mariboru.